

KULTUR

ANMELDELSER • VI ANBEFALER • MUSIK • FILM • BØGER • KONCERTER • SCENE • KUNST • ROSKILDE 2016

Der bor en ung pige i mig ... 72-årige Carin Faaborg er designer og billedkunstner, og nu har hun sat sig for at lære skriveteknik og blive romandebutant: »Så jeg keder mig ikke for tiden.« Foto: Niels Ahlmann Olesen

Mød Babyboomer-generationen: De er ved at revolutionere den sidste del af livet

Af Birgitte Rahbek
24. juli 2016, 10:00

De bliver kaldt '68erne, Babyboomerne og de store årgange. Gennem deres liv har de været motor for mange samfunds- og livsstilsændringer, og nu er de i gang med at skabe en ny form for alderdom. Mange af dem når slet ikke anse sig selv for at være gamle, før de er væk.

DEL ARTIKLEN

Billedkunstner og designer Carin Faaborg er 72 år.

»*And so what?* Jeg føler ikke, at jeg er gammel endnu – måske om ti år,« siger hun.

Selv om Carin Faaborg på papiret har været folkepensionist i syv år, lever hun livet på samme måde, som hun altid har gjort.

»Jeg har altid eksperimenteret, kastet mig ud i mange nye ting og taget mange forskellige spring rent professionelt og personligt. Jeg har flere forskellige uddannelser bag mig, og jeg har rejst rigtig meget og altid arbejdet undervejs – sidste år var jeg dog en måned på Bali med rygsækken på ryggen uden at lave en pind ud over at skrive dagbog,« fortæller hun.

GENERATIONERNE KORT

Generationer bliver bundet sammen af fælles oplevelser, fortællinger, symboler og ritualer.

Generation Alpha (født 2010-2025). Karakteristika:

Overstimulerede og med et væld af muligheder. Præget af: IT og sociale medier fra fødslen, den teknologiske og digitale udvikling, globale konflikter og problemer som klimaforandringer og befolkningstæthed, travlhed i familierne og krav om omstillingsparathed.

Generation Z (født 1995-2010). Karakteristika:

Stiller høje krav til sig selv, højt aktivitetsniveau og dyrker mange relationer. Præget af: Aldrig at have kendt til en verden uden internet, sociale medier, finanskrisen, stor ungdomsarbejdsløshed i Europa, reality-TV, klimakrisen, regnbuefamilier, elevplaner og familiedemokrati.

Generation Y (født 1980-1994). Karakteristika:

Netværksorienterede, selvfremskaffende, sultne på oplevelser. Præget af: Internettets gennembrud, globaliseringen, multietnicitet, boligmarkedets optur, forbrugsfest, de udvidede familier, terrorangrebene 11. september 2001, krigen i Afghanistan og Irak.

Generation X (født 1965-1979). Karakteristika:

Skeptiske og individorienterede. Præget af: Stigning i antallet af skilsmisser, Den Kolde Krig, atomtruslen, punk og BZ-bevægelsen, fattigfirserne, AIDS-frygt og at være den første generation, som i vidt omfang gik i daginstitutioner.

Babyboomerne (født 1946-1964). Karakteristika:

Beredt til oprør og tabubrydende. Præget af: Kvindefrigørelsen, krigen i Vietnam, studenteroprøret, p-pillen og den fri abort, velfærdsstatens vækst og samfundsøkonomisk medvind.

Generation Flux. Karakteristika:

Attitude og ikke fødselsår afgør, om man tilhører denne generation, som er innovativ, risikovillig og fremtidsorienteret.

SE OGSÅ**Læs også:** [Mød Generation Alpha: De får et helt andet liv end deres forældre](#)

Carin Faaborg er ikke alene om at skubbe en stillestående alderdom foran sig, selv om hun statistisk set befinder sig i slutningen af sit liv.

I London har en gruppe ældre skuespillere stiftet det nye teater Frontier Theatre Productions. De vil skabe nye scenefortællinger om at blive ældre og bruge deres kompetencer i en branche, hvor mange skuespillere oplever, at telefonen stopper med at ringe, når rynkerne indfinder sig.

I Kina hærger fænomenet Guangchang Wu, som særligt middelklassens ældre kvinder har taget til sig. Bevæbnet med et musikanlæg indtager de offentlige pladser – ofte iført ungdommeligt tøj – og danser, fordi de nu endelig har tid til at more sig.

I 25 forskellige lande drager den succesfulde forening »Cyklings uden alder« med sloganet »Alle har ret til vind i håret« ud på plejehjem for at invitere ældre medborgere på cykeltur.

I Irland har man stor succes med en landsdækkende festival for pensionister, fordi den byder på mange forskelligartede tilbud, som kunne interessere enhver aldersgruppe.

Læs også: [Mød Generation Flux: De er vilde med fremtiden – og rammer nutidsånden](#)**Gammel? Først når vi er over 80 ...**

Så billedet er det samme over hele verden.

»For 50 år siden var man barn og derefter ung. Når man var i midten af tyverne, blev man gift og fik børn, og så var man forælder. Bagefter var man gammel.« siger sociolog Anne Dencker Bædkel fra Institutet for Fremtidsforskning.

»Det har forrykket sig, og i dag når man måske ikke engang at blive gammel.«

For et par år siden stod instituttet for en rapport til en nordsjællandsk kommune og spurgte i den forbindelse en gruppe borgere, hvornår de mente, at man bliver gammel i dag.

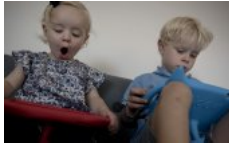
»De svarede 80-85 år. Så når man kigger på demografien og den gennemsnitlige levealder, er der faktisk rigtig mange mennesker, der overhovedet ikke når at blive så gamle. De dør forinden,« konstaterer Anne Dencker Bædkel.

Læs også: [Halvdelen af ældre over 70 år laver frivilligt arbejde](#)**Aldersbiennale skal rykke ved fordomme**

Et opgør med stereotype opfattelser af ældre og alderdommen er også temaet i en ny dansk forening, der blev dannet sidst på foråret. Den hedder Alder 3.0 og arbejder for at stable en international aldersbiennale på benene i København i 2019.

Bag projektet står Karen Widding og Signe Trier, der begge har arbejdet med ældre mennesker. Karen Widding har blandt andet tilrettelagt TV-serien »Europæiske divaer« om filmskuespillerinder over 60 år. Signe Trier har samlet historier om ældre menneskers liv på et plejehjem.

Ambitionerne for aldersbiennalen er tårnhøje. Den skal være en pendant til filmbiennalen i Berlin og kunstbiennalen i Venedig og samle viden og fortællinger om at blive ældre på

Mød Generation Alpha: De får et helt andet liv end deres forældre

Mød Generation Flux: De er vilde med fremtiden – og rammer nutidsånden

Kronik: Ja, jeg indrømmer, jeg er 66 år, og???

Forsker: Vi kan se frem til gode år i vores alderdom

For ham her er 65 år ingen alder

Det er urimeligt at hæve pensionsalderen

Halvdelen af ældre over 70 år laver frivilligt arbejde

Danmark er verdens 11. bedste land for ældre

Berlingske mener: Plejehjem og hotel-liv

en række områder som design og teknologi, bomiljøer og byudvikling, social innovation og entreprenørskab samt kunst, kultur og kreativitet.

»Vi vil rykke på billedet af, hvad det vil sige at blive ældre, og rette fokus mod mulighederne frem for begrænsningerne.

Det har været en fremherskende tendens, at det at blive ældre er blevet forbundet med sygdom, affældighed og et begreb som ældrebyrde. Men ældre mennesker i dag har masser at byde på og lever nogle helt andre liv end tidligere. De er sundere og bedre uddannede end de foregående generationer, og de er vant til at fylde noget,« siger Signe Trier.

Læs også: [For ham her er 65 år ingen alder](#)

En ny bevægelse kan være på vej

Initiativet har vakt genklang. Efter at have tumlet med ideen en rum tid, brugte de to initiativtagere blot en måned på at arrangere et kickoff-møde.

»Vi inviterede oplægsholdere, som skulle have honorar, og vi havde en tvivl om, hvordan vi skulle rejse de penge, men vi fik uden videre støtte fra en fond, Københavns Kommune og Kulturstyrelsen,« fortæller Karen Widding.

Interessen for arrangementet var også overvældende, og initiativtagerne har efterfølgende fået »masser af positiv respons og henvendelser fra mennesker, der vil være med og støtte op på forskellige måder«:

»Vi er blevet overraskede over, at projektet har så meget momentum, som det har vist sig at være tilfældet,« konstaterer Karen Widding.

Læs også: [Ja, jeg indrømmer, jeg er 66 år, og???](#)

Initiativtagerne til Alder 3.0 får også mange henvendelser fra mennesker, der ønsker at melde sig ind i foreningen. Men Alder 3.0 er endnu ikke en medlemsforening som sådan, og fokus er på aldersbiennalen og at få arrangeret en række workshops, der skal give projektet luft under vingerne.

»Men vi kan se, at der også er basis for at starte en bevægelse eller lignende,« siger Signe Trier, og duoen arbejder derfor også på at udvide administrationen og blive en medlemsbaseret forening.

»Indimellem keder jeg mig enormt«

Carin Faaborg viser rundt i sin store herskabslejlighed, hvor den ene stue fyldt med kunst og smukke genstande afløser den anden.

Hun peger ind i en stue bag nogle franske døre:

»Her havde jeg i mange år mit værksted, som altid var ét rod. Når folk – særligt kvinder – kom på besøg, spurgte de ofte, hvordan jeg kunne holde ud at have sådan et rod midt i mit smukke hjem. Men det rørte mig ikke. For nogle år siden lavede jeg rummet om til en spisestue. Da jeg var færdig, kiggede jeg på den og tænkte: Gud nej, jeg bor jo ligesom mine forældre!«

Konformiteten har aldrig været Carin Faaborgs følgesvend, og sikkerhed er heller ikke en prioritet.

»Hvis jeg ikke har fornemmelsen af at vandre på en knivsæg, så kan jeg ikke producere noget. Da jeg blev folkepensionist, indfandt der sig en form for sikkerhed, og noget af spændingen forsvandt. Så indimellem keder jeg mig enormt,« fortæller Carin Faaborg.

Læs også: [Forsker: Vi kan se frem til gode år i vores alderdom](#)

Hun arbejder derfor på at debutere som romanforfatter og har sendt et romanmanuskript ind til to forlag, som begge er vendt tilbage med positiv respons.

»Men der skal arbejdes meget videre med teksten. Der er blandt andet noget med fortællervinklerne og andre stilistiske ting, for jeg ved jo ikke, hvordan man skriver en roman, men det har jeg sat mig for at lære – så jeg keder mig ikke for tiden,« fortæller

Carin Faaborg.

Samfund uden alder

Hos Kjaer Global i London har direktør og futurist Anne Lise Kjær opfundet begrebet »No-age society« – hvilket henviser til samfundet, hvor alder ikke er definerende, og hvor ældre nægter at blive talt til som gamle.

Kjaer Global arbejder med globale tendenser, befolkningssegmentering og kortlægning af fremtiden, og her peger Anne Lise Kjær på, at det bestemt ikke kun er de ældre, der har en interesse i at udskyde alderdommen. Som de politiske vinde også vidner om, har samfundet brug for, at borgerne er aktive og bidrager til fællesskabet i flere år.

»Ifølge FNs befolkningsprognose vil en femtedel af Jordens befolkning være over 60 år i 2050. På samme tid regner man med, at de mennesker, der bliver født i dag, bliver over 100 år. Så hvis vi ikke involverer den ældre generation og gør brug af dens ressourcer og kompetencer, så kan vi simpelthen ikke bibeholde velfærden,« siger Anne Lise Kjær.

Læs også: [Danmark er verdens 11. bedste land for ældre](#)

Hjernen skal trænes som en muskel

Hun oplever også en stor interesse for ældreområdet og typisk bliver hyret til at holde oplæg om emnet et par gange om måneden.

»Mange vil blive på arbejdsmarkedet meget længere i fremtiden, hvor der vil være fem generationer på arbejdsmarkedet på samme tid. Det kan kun lade sig gøre, hvis man bliver ved med lære livet igennem,« siger Anne Lise Kjær, der peger på, at der er kommet et stort fokus på, at nogle af byggestenene til en god alderdom bliver lagt tidligere i livet.

»Overalt er der fokus på mindfulness, og at man skal træne sin hjerne ligesom man træner sin krop og spiser sundt. Man kommer jo ikke til at leve et kvalitetsliv, hvis man bare stresser rundt til pensionsalderen, hvor man så kollapser og bruger resten af sit liv på at reparere skader, der kunne være forbygget,« siger Anne Lise Kjær.

Når hun rejser rundt og fortæller om »No-age society«, fremhæver hun ofte Danmark som et foregangsland.

»Danmark er førende i forhold til velfærdsteknologi, fokus på høj livskvalitet i den sidste del af livet og tanker om fremtidens plejehjem. Det handler hovedsagelig om, at vi ikke skal stigmatisere det at blive ældre og at respektere, at seniorsegmentet grundlæggende har lige så forskellige ønsker og behov som mennesker i andre livsfaser,« siger Anne Lise Kjær.

Hun synes, at det er en rigtig god idé, når foreningen Alder 3.0 arbejder på at skabe inspirerende fortællinger og et nyt fokus på alderdommen.

»Det er et område under voldsomme forandringer, der bliver understøttet af den teknologiske udvikling og den såkaldte fjerde industrielle revolution med blandt andet robotter og hele 5G-teknologien, som kan være med til at skabe både sikkerhed, tryghed og kvalitet i ældres liv,« siger Anne Lise Kjær.

Carin Faaborg har også gennem hele sit liv søgt forandringer og holdt sig i gang.

»Det kan jeg se, at jeg har glæde af nu. Nye og svære opgaver kvikker mig op, og det har de altid gjort. Jeg finder min nutid vanvittig spændende og opkvikkende – ikke at forveksle med verdenssituationen. Den finder jeg til gengæld meget bekymrende,« siger Carin Faaborg.

»Det er første gang, at bekymringen har fået tag i mig. Ellers har jeg altid troet det bedste om min fremtid og lænet mig trygt tilbage og ventet på den næste spændende udfordring i mit liv.«

Dette er tredje og sidste artikel i serien »Generationsskift«. Den første artikel om [Generation Alpha](#) blev bragt i avisen fredag og den anden om [Generation Flux](#) var i avisen i går. Læs eller genlæs de tidligere på [b.dk/emne/generationsskift](#)

MERE OM EMNET

alderdom aldersdiskrimination Folkepension Generation
Generationsskift Kompetencer Kvinder Plejehjem